

■ در نظر گرفتن تخفیف ۱۶ تا ۱۷ درصدی برای بخش خصوصی

حسن عباس زاده، مدیرعامل شرکت صنایع ملی پتروشیمی گفت: در حال حاضر پنج شرکت که متقاضی احداث واحد تبدیل متانول به بنزین هستند در سامانه ثبت مجوزها ثبت نام کردند و قرار شد در قالب آیین نامه، تخفیفات پلکانی که در خردادماه امسال هیأت دولت ابلاغ کرد، روی این پروژه‌ها اعمال شود. همچنین مقرر شده به تولیدکنندگان بنزین از متانول، تخفیفی ۱۶ تا ۱۷ درصدی در خوراک اعطا شود تا بازدهی بهتری داشته باشند.

معاون وزیر نفت بیان اینکه این پروسه از مسیرهای مختلفی انجام می‌شود، افزود: یکی از مسیرها این است که واحدهای دست دوم، این پروژه‌ها را با رعایت استانداردهای انرژی اجرا می‌کنند.

وی افزود: در این حوزه دستورالعمل خاص داریم که حتماً در نظر گرفته خواهد شد که واحد در دور خارج نشده باشد. طبق برآوردهای صورت گرفته تقریباً طی ۱۰۵ سال می‌توان یک واحد پتروشیمیایی راه‌اندازی کرد و به تولید رسید ولی براساس محاسبات ۳ سال زمان لازم داریم تا از طریق واحدهایی که جدید ایجاد خواهد شد به تولید مکفی برسیم. مدیرعامل شرکت ملی پتروشیمی اظهار کرد: البته ظرفیت هر کدام از این واحدها ۲۰ هزار تن است و در وضعیت فعلی ۵ واحد در حال انجام فعالیت در این حوزه هستند و ما تا ۱۰ واحد هم امکان اعطای مجوز را داریم.

■ جلوگیری از ارزان‌فروشی پتروشیمی‌ها

بد نیست در رابطه با این راهکار برای کاهش ناترازی بنزین در کشور بدانیم که متانول تولیدی هم اکنون صادر می‌شود و قرار است به جای صادرات این محصول، آن را تبدیل به محصولی با ارزش افزوده بالاتری مانند بنزین کنند.

همچنین تولید بنزین از متانول ارزان‌تر از سایر روش‌هاست و مسئولان در این شرایط تحریمی و ارزی به دنبال آن هستند تا در این زمینه مشکلی برای کشور به وجود نیاید.

از طرف دیگر تبدیل مستقیم متانول به بنزین در واحدهای (Methanol to Gasoline) MTG طرحی است که هم از ارزان‌فروشی محصول نیمه‌خام متانول توسط پتروشیمی‌های ایران جلوگیری می‌کند و هم در رفع ناترازی بنزین می‌تواند عرضه را افزایش دهد.

طبق گزارش کمیسیون اصل ۹۰ مجلس، متانول تولیدی از خوراک گاز در ۱۲ سال گذشته به جای ارزش افزوده، ارزش کاسته ایجاد کرده و کشور ۱۰۷ میلیارد دلار درآمد کمتری نسبت به صادرات گاز به دست آورده و حال قرار است از این ماده کم ارزش، بنزین تولید شود.

■ احیای جایگاه‌های سی‌ان‌جی برای کاهش ناترازی سوخت

دیگر مقوله مغفول در تحلیل عوام مرتبط با حوزه سوخت و وسائل نقلیه که مرتبط با صنعت خودرواست به عدم تنوع سبد سوخت مصرفی خودروهای تولید داخل برمی‌گردد.

نفت و گاز کشور گفت: هدفمندی یارانه‌ها اقدام مناسبی بود که در راستای تخصیص عادلانه یارانه‌ها در دستور کار قرار گرفت. به نظر می‌رسد تخصیص سهمیه بنزین به نفر نیز باید با هدف عدالت خواهانه در دستور کار قرار گیرد.

وی ادامه داد: هر اقدامی یک سری تبعات دارد که باید برای آنها چاره‌اندیشی داشته باشیم. طرح اختصاص سهمیه بنزین به نفر نیز از این قاعده مستثنی نیست. قرار است با هدف تخصیص عادلانه یارانه سوخت، سهمیه مشخصی را از بنزین یارانه‌ای برای هر کد ملی در نظر بگیریم.

رئیس پارک نوآوری و فن‌آوری نفت و گاز کشور تصریح کرد: ترجیحاً بهتر است سهمیه بنزین افراد به صورت نقدینگی در اختیار آنها قرار نگیرد. روش مناسب‌تر این است که سهمیه بنزین افراد به صورت اعتباری برایشان در نظر گرفته شود. به طور مثال می‌توانیم در قالب اعتبارات و تسهیلات، ما به ازای بنزینی را که افراد از آن استفاده نمی‌کنند در نظر بگیریم.

■ تولید بنزین با کمک بخش خصوصی

از سوی دیگر کارشناسان معتقدند یکی از راهکارهای جبران ناترازی سوخت در کشور، تبدیل متانول به بنزین یا MTG است ضمن اینکه باید روی مدیریت مصرف کار کنیم.

پیش از این نیز جواد اوجی، وزیر سابق نفت اعلام کرد بود که تفاهم‌نامه‌های خوبی با پتروشیمی‌های متانول ساز امضا شده تا بخشی از تولید متانول کشور به سمت تولید بنزین سوق داده شود؛ اتفاقی که می‌تواند به رفع ناترازی بنزین کمک کند.

طبق محاسبات، تولید هر لیتر بنزین از متانول نسبت به واردات هر لیتر بنزین، هزینه دولت را «یک سوم» کاهش می‌دهد. گفته می‌شود که سوخت متانول یک سوخت زیستی جایگزین برای احتراق است که هم در ترکیب با بنزین و هم به طور مستقل به عنوان سوخت می‌تواند استفاده شود.

متانول نسبت به بنزین برای محیط زیست اثرات مخرب کمتری را به دنبال دارد و در عین حال اکتان بالاتری نسبت به بنزین مصرف می‌کند.

افرادی که در زنجیره قاچاق سوخت فعالیت می‌کنند، می‌توانند سهمیه بنزین خود را از طریق مبادی رسمی به فروش برسانند. این اقدام نه تنها موجب کاهش قاچاق سوخت می‌شود، بلکه می‌تواند به صادرات رسمی بنزین نیز کمک کند. باید توجه داشت که یارانه بنزین حقی است که باید به خود مردم تعلق گیرد، نه به خودروهای آنان. این حق مردم است که از یارانه بهره‌مند شوند و هر فرد می‌تواند به تناسب نیاز خود از این یارانه استفاده کند؛ یکی ممکن است آن را برای مصرف سوخت خودرو استفاده کند و دیگری برای رفع نیازهای دیگر خود.

وی ادامه داد: مشکل دیگری که در این زمینه وجود دارد، قاچاق سوخت است. هنگامی که سوخت از کشور قاچاق می‌شود، به دلیل نداشتن روابط بانکی با قاچاقچیان، بازگرداندن پول آن به کشور ممکن نیست. در نتیجه به جای پول، کالاها قاچاق وارد کشور می‌شوند. این کالاها مانند پوشاک که از ترکیه به صورت قاچاق وارد می‌شود، با قیمتی پایین‌تر جای تولیدات داخلی را در بازار می‌گیرند و به این ترتیب تولیدات داخلی را نابود می‌کنند. این وضعیت، به ویژه در شرایط کنونی اقتصاد کشور، زیان بار است و تولیدکنندگان داخلی مانند نساجی‌ها را با چالش‌های جدی مواجه می‌سازد. دبیرکل فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته اظهار داشت: بنابراین تخصیص یارانه به افراد به جای خودروها، عادلانه‌تر است.

صالحی افزود: تخصیص بنزین به نفر می‌تواند نقش کلیدی در جلوگیری از قاچاق سوخت و حمایت از تولیدات داخلی ایفا کند. قاچاق سوخت که از طریق مبادی غیررسمی صورت می‌گیرد، به دلیل عدم وجود روابط بانکی رسمی، بازگشت پول به کشور را به دنبال ندارد. در نتیجه به جای پول، کالاها قاچاق وارد بازار داخلی می‌شوند. این کالاها با قیمت‌های پایین‌تر عرضه می‌شوند و مستقیماً به تولیدات داخلی آسیب می‌زنند. با تخصیص بنزین به هر فرد، نه تنها عدالت در توزیع یارانه‌ها تضمین می‌شود، بلکه با کاهش انگیزه قاچاق، ناترازی بنزین را نیز کاهش خواهد داد.

■ تدبیری برای کنترل مصرف

اسماعیل کفایتی، رئیس پارک نوآوری و فن‌آوری